

ПРОФЕСОР ОЛЕНА АНДРІЇВНА ЄВДОЩЕНКО (до 95-річчя з дня народження)

16 січня виповнилось 95 років Олені Андріївні Євдощенко – доктору медичних наук, професору, талановитому вченому, лікарю і педагогу.

Після закінчення в 1940 р. Дагестанського медичного інституту Олена Андріївна за проявлені здібності, працелюбність і схильність до наукової діяльності була залишена на ЛОР-кафедрі клінічним ординатором. Під час Великої Вітчизняної війни з грудня 1941 р. вона працювала в евакогоспіталі №4655 спочатку начальником відділення, потім – заступником головного хірурга. Після війни з 1946 по 1949 р. О.А. Євдощенко працювала в м. Лебедині Сумської області отоларингологом та заступником головного лікаря районної лікарні. В 1949 р. за результатами конкурсу Олена Андріївна була прийнята до ординатури на ЛОР-кафедру, якою керував проф. О.С. Коломійченко, Київського інституту удосконалення лікарів. Після закінчення ординатури вона працювала асистентом в Київському стоматологічному інституті, а з 1955 р. – в Київському інституті

ті удосконалення лікарів. В 1958 р. О.А. Євдощенко захистила кандидатську дисертацію, присвячену вивченню змін ЛОР-органів при грипозній інфекції.

В 1961 р., як висококваліфікованого спеціаліста, О.А. Євдощенко було запрошено завідувати загальноклінічним відділом у новоствореному Київському науководослідному інституті отоларингології. Цей відділ вона очолювала до 1969 р. В 1965 р. О.А. Євдощенко захистила докторську дисертацію, присвячену вивченню репаративних процесів у стремені при реопераціях у хворих на отосклероз та в експерименті. В тому ж році їй був присвоєний вчений ступінь доктора медичних наук.

У 1969 р. О.А. Євдощенко була обрана за конкурсом завідувачем вперше створеної на Україні кафедри дитячої оториноларингології Київського інституту удосконалення лікарів. За короткий час на базі 14-ї дитячої лікарні кафедра при активній участі проф. О.А. Євдощенко була оснащена апаратурою, наочними посібниками, укомплектована кадрами, що дозволило вже з 1-го року роботи кафедри забезпечити навчальний процес на високому рівні.

В 1975 р. проф. О.А. Євдощенко була обрана за конкурсом завідувачем кафедри оториноларингології Київського інституту удосконалення лікарів, яку вона очолювала до 1993 р. Після цього вона працювала на кафедрі консультантом.

Проф. О.А. Євдощенко – видатний український вчений, блискучий хірург, їй доступні всі розділи патології ЛОР-органів.

Будучи ученицею видатного вченого, засновника української школи отоларингологів – професора Олексія Сидоровича Коломійченка, проф. О.А. Євдощенко примножувала традиції цієї школи. Значним є її внесок в розвиток отоларингологічної клініки КІУЛ. Вже з початку 60-х років Олена Андріївна широко впроваджує загальне

знеболення при тонзилектомії та аденотомії, видаленні сторонніх тіл з дихальних шляхів. Під її керівництвом розроблено та впроваджено нові способи слухополіпшуючих операцій при хронічному гнійному середньому отиті, кріохірургічні методи лікування, ендоауральний фонофорез та ін.

Поряд з висококваліфікованою педагогічною та лікувальною діяльністю, проф. О.А. Євдощенко приділяла велику увагу науковій роботі. Вона є автором 4 монографій, 162 наукових статей, 9 методичних рекомендацій, має 4 авторських свідоцтва на винаходи та 52 раціоналізаторські пропозиції. Всі вони присвячені актуальним питанням оториноларингології і знайшли широке втілення в лікувальну практику.

Оленою Андріївною зроблено вагомий внесок у вивчення проблеми хронічного тонзиліту, гострого та хронічного гнійного середнього отиту, запропонована патогенетична терапія при нейросенсорній приглухуватості з використанням ендоаурального фонофореза, розроблена ощадлива методика лікування хворих на гострий та хронічний гайморит. Будучи головним республіканським отоларингологом, О.А. Євдощенко розробила та запровадила ефективне патогенетичне лікування при гострому стенозуючому ларинготрахеобронхіті, яке є актуальним і на сьогоднішній день.

Проф. О.А. Євдощенко вперше в Україні розпочала і довела доцільність хірургічного втручання з приводу рубцевого стенозу гортані та верхнього відділу трахеї у дітей в тому віці, коли він виникає. Впровадження цього методу дало можливість ефективно лікувати дітей з рубцевими стенозами гортані та верхнього відділу трахеї, вчасно позбавляти їх від трахеотомічної трубки і відновлювати фізіологічні функції гортані та трахеї у маленьких пацієнтів.

О.А. Євдощенко приділяла велику увагу вивченню латентного середнього отиту у дітей. Нею запропоновано дренажний метод діагностики і лікування при даному захворюванні, загострена увага на потребі вияв-

лення у таких хворих різних видів токсикозів та розроблено метод комплексного їх лікування. Вагомий внесок був зроблений в розробку методів лікування пацієнтів риногенними орбітальними та внутрішньочерепними ускладненнями.

Як педагог О.А.Євдощенко велику увагу приділяла підготовці кадрів. Під її керівництвом 11 отоларингологів захистили кандидатські, 2 – докторські дисертації, підготовлено 27 клінічних ординаторів та 8 аспірантів, підвищили свою кваліфікацію більше 3000 лікарів.

Педагогічну, лікувальну та науководослідницьку роботу О.А. Євдощенко успішно поєднувала з громадською діяльністю. Багато років вона була республіканським дитячим отоларингологом, консультантом 4-го Головного управління МОЗ УРСР, головою Правління Українського і Київського наукових товариств отоларингологів, близько 50 років віддала роботі в “Журналі вушних, носових і горлових хвороб” як член редколегії, відповідальний секретар, а з 1984 по 1995 р. – як головний редактор і з 1996 – як заступник головного редактора.

За досягнення в праці проф. О.А. Євдощенко нагороджена 2 орденами Трудового Червоного Прапора, орденом Вітчизняної війни, значком “Відміннику охорони здоров’я”, є лауреатом ВТВР м. Києва, діяльність її відзначена багатьма почесними грамотами.

Олені Андріївні Євдощенко притаманні прекрасні людські якості: скромність, принциповість, велика працездатність, доброзичливе відношення до хворих та співробітників колективу, постійне прагнення до пізнання та самовдосконалення.

Перебуваючи на заслуженому відпочинку, Олена Андріївна і тепер плідно трудиться на науковій ниві як заступник головного редактора “Журналу вушних, носових і горлових хвороб”.

Щиро вітаємо ювіляра і бажаємо їй доброго міцного здоров’я, щастя і подальших творчих успіхів.

*Колектив кафедри оториноларингології
Національної медичної академії післядипломної освіти ім. П.Л.Шупика
Правління Українського наукового медичного товариства оториноларингологів
Редакційна колегія “Журналу вушних, носових і горлових хвороб”*